

Sygn. akt II KO 89/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie L. F.

składającego zażalenie na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Południe w Lublinie z dnia 15 kwietnia 2022 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 20 października 2022 r.

wniosku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie IX Kp 513/22 w przedmiocie wystąpienia do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w
Stalowej Woli.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie na mocy postanowienia z dnia 18 sierpnia 2022 r., w sprawie IX Kp 513/22, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. Wskazał, że wpłynęło do tego Sądu zażalenie na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Południe w Lublinie z dnia 15 kwietnia 2022 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie [...], dotyczącej zawiadomienia złożonego przez L. F. o przekroczeniu uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych w osobach sędziów Sądu Apelacyjnego w Lublinie. Wnioskujący Sąd wskazał, że do opisanych w zawiadomieniu zachowań miało dojść z udziałem w/w sędziów i na tej podstawie doszedł do przekonania, iż dobro wymiaru

sprawiedliwości uzasadniało wystąpienie do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. W uzasadnieniu podniesiono, że funkcjonalna podległość sędziów wnioskującego Sądu względem Sądu Apelacyjnego w Lublinie mogłaby prowadzić do – chociaż mylnych i bezzasadnych – opinii dotyczących przeświadczenia o braku warunków do bezstronnego rozpoznania przedmiotowego zażalenia (zwłaszcza z uwagi na potencjał medialny sprawy). Sąd Rejonowy podkreślił, że te okoliczności przemawiają za koniecznością wyeliminowania wskazanej sytuacji, aby nie pozostawiać żadnych wątpliwości co do swobody i bezstronności orzekania w Sądzie miejscowo właściwym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie zasługuje na uwzględnienie. Na wstępie przypomnieć należy, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12, LEX nr 1231575*). Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Za takie okoliczności należy uznać sytuacje, które mogłyby wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać nawet mylne przekonanie, że w sądzie właściwym miejscowo nie ma wystarczających warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 sierpnia 2012 r., V KO 48/12, Lex Nr 1220979; z dnia 7 czerwca 2018 r., V KO 39/2018, LEX nr 2509721; z dnia 14 marca 2018 r., IV KO 14/2018, LEX nr 2499824*).

W niniejszej sprawie wnioskujący Sąd uczynił zadość wskazanemu standardowi. Mimo więc, iż przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy powinien być

wykładany restryktywnie, w realiach tej sprawy należało dojść do wniosku, że „dobro wymiaru sprawiedliwości” uzasadniać musi odstępstwo od zasady właściwości miejscowej sądu i skutkować przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi. W sprawie zaistniały tego rodzaju okoliczności – omówione w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie - które mogłyby wpływać na swobodę orzekania sądu miejscowo właściwego, a nawet tylko powodować w odbiorze społecznym - nawet mylne i obiektywnie nieprawdziwe - przekonanie o niezdolności tego sądu do obiektywnego i rzetelnego rozpoznania sprawy, zwłaszcza przy wzięciu pod uwagę stopnia i charakteru emocji zawiadamiającego w kontaktach z miejscowym wymiarem sprawiedliwości (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 62/18, LEX nr 2508531; z dnia 27 listopada 2020 r., III KO 101/20, LEX nr 3093804*).

Mając to wszystko na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]